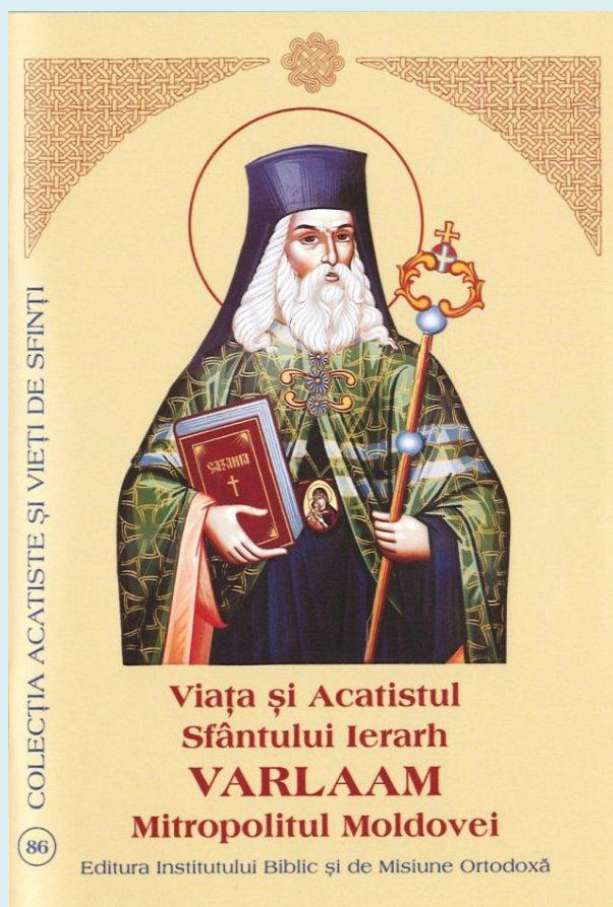

Acatistul Sfântului ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei
(30 august)

Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei (30 august):

https://www.academia.edu/44175034/Sf%C3%A2ntul_ierarh_Varlaam_mitropolitul_Moldovei_30_august

<https://archive.org/details/sf.-varlaam-mitropolitul-mold>

<https://www.slideshare.net/slideshow/sf-varlaam/238652691>

Materiale despre Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei:

[https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ier-Varlaam-mitr-Moldovei-\(30-aug\)](https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ier-Varlaam-mitr-Moldovei-(30-aug))

<https://archive.org/details/@steaemy?query=+Varlaam+mitropolitul+Moldovei>

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Varlaam%2C+mitropolitul+Moldovei

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea ești, și toate le implinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și te sălășluiește întru noi, și ne curățește pe noi de toată întinăciunea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi;

Doamne, curățește păcatele noastre;

Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;

Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluiește !

Doamne, miluiește !

Doamne, miluiește !

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta

este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Miluieste-ne pe noi, Doamne, miluieste-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ție, ca unui Stăpân, noi, păcătoșii robii Tăi, miluieste-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Doamne, miluieste-ne pe noi, că întru Tine am nădăduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută și acum ca un Milostiv și ne izbăvește pe noi de vrăjmașii noștri, că Tu ești Dumnezeuul nostru și noi suntem poporul Tău, toți lucrul mâinilor Tale și numele Tău chemăm.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Ușa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.

Și întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. S-a pogorât din ceruri Și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara Și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Și a pățimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi după Scripturi.

Și S-a suit la ceruri și Șade de-a dreapta Tatălui. Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, A cărui Împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care din Tatăl purcede, Căla ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, care a grăit prin prooroci.

Întru-una Sfântă Sobornicească și apostolească Biserică,

Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,

Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin !

După obișnuitul început, se zic condacele și icoasele:

Condacul 1

Vrednicului păstor al Bisericii Moldovei și râvnitorului ierarh Varlaam laudă de mulțumire îi aducem noi, nevrednicii, că acesta a strălucit cu înțelepciunea și cu virtuțile între ierarhii Bisericii strămoșești, pentru care Hristos i-a dat cununa cea neveștejită a slavei Sale în ceruri, de unde se și roagă pentru cei ce-i cântă: *Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!*

Icos 1

În tinerețe, Dumnezeu te-a hărăzit să fii vas ales ai harului Său, căci bine credincioșii tăi părinți, de bun neam, ți-au sădit în suflet iubirea de Hristos și de învățăturile Lui, încât ai ales să mergi pe calea virtuților și a cunoașterii de Dumnezeu, pentru care îți aducem aceste laude:

Bucură-te, cel ce ai fost zămislit ca rod al rugăciunii;
Bucură-te, floare rară odrăslită în ținuturile Neamțului;
Bucură-te, că la botez ai primit numele marelui Vasile;
Bucură-te, mângâiere pentru bunii tăi părinți;
Bucură-te, că din pruncie sufletul tău a fost locaș al Duhului Sfânt;
Bucură-te, că ai ascultat pe îngerul păzitor, care ți-a călăuzit pașii copilăriei;
Bucură-te, că dragostea de Dumnezeu a împodobit chipul tău;
Bucură-te, minte trează și înțeleptită de Duhul Sfânt;
Bucură-te, suflet luminat de Soarele Hristos;
Bucură-te, că far călăuzitor ți-a fost dreapta credință;
Bucură-te, cel ce te-ai hrănit din dulceața Sfintelor Scripturi;
Bucură-te, cel ce nu ți-ai lipit inima de deșertăciunile lumii;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 2-lea

Credința cea dreaptă având, ai făcut-o lucrătoare prin iubire în sufletul tău și, luminat fiind de harul Duhului Sfânt, ai trăit pe pământ, încă din fragedă pruncie, asemenea îngerilor, cântând neîncetat lui Dumnezeu, cel în Treime laudat: *Alilu-ia!*

Icosul al 2-lea

Ascultând cuvântul lui Hristos, care cel ce voiește să vină după Mine să se lepede de sine și să-Mi urmeze, prin voia lui Dumnezeu, ai părăsit casa părintească și, asemenea prorocului Ilie oarecând la pârauul Cherit, te-ai adăpostit la Schitul Zosim pe Valea Secului, pentru a te dăruia vieții sihăstrești, plăcută lui Dumnezeu. Minunându-ne de buna ta alegere, îți cântăm unele ca acestea:

Bucură-te, doritor de viață isihastă;
Bucură-te, că ai dorit primirea îngerescului chip;

Bucură-te, următor și împlinitor al poruncilor lui Hristos;
Bucură-te, vas ales în care s-a turnat apa Duhului Sfânt;
Bucură-te, candelă aprinsă în obștea Schitului Zosim;
Bucură-te, piatră zidită pe piatra Hristos;
Bucură-te, tânăr iubitor de nevoință;
Bucură-te, suflet luminat de razele iubirii dumnezeiești;
Bucură-te, pustnic vrednic și înger într-aripat;
Bucură-te, viață plăcută lui Dumnezeu și oamenilor;
Bucură-te, minte plină de înțelepciune dumnezeiască;
Bucură-te, că ți-ai împodobit viața cu sfintele osteneli;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 3-lea

Înzestrat de Dumnezeu cu minte veghetoare și înțeleaptă, fericite părinte, te-ai arătat sânguitor împletind ostenelile călugărești cu deprinderea limbilor în care s-au scris învățăturile și dogmele Sfinților părinți. Drept aceea, ai tâlcuit, în limba poporului tău, din înțelepciunea Sfântului Ioan Scărarul, cântând lui Dumnezeu: *Alilu-ia!*

Icosul ai 3-lea

Zis-a Domnul: Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca și ei, văzând faptele voastre cele bune, să-L slăvească pe Dumnezeu, care este în ceruri. Tu, Sfinte Varlaam, aprinzându-te din lumina lui Hristos, te-ai făcut lumină pentru cei din vremea ta, încât numele tău a fost cunoscut în toate ținuturile Moldovei și toți se minunau de înțelepciunea dată ție de Dumnezeu, pentru care noi te lăudăm, zicând:

Bucură-te, lumină aprinsă din lumina lui Hristos;
Bucură-te, întruchipare a virtuților creștinești;
Bucură-te, râu de apă vie spre viața cea veșnică;
Bucură-te, fântână din care se adapă cei însetați de învățături;
Bucură-te, hrană duhovnicească pentru cei flămânzi de dreptate;
Bucură-te, tâlcuitor al învățăturilor Sfinților părinți;
Bucură-te, dătător de liniște sufletească;
Bucură-te, aducător de pace din pacea lui Hristos;
Bucură-te, pilda monahilor și credincioșilor evlavioși;
Bucură-te, îndreptător credinței și chip blândeților;
Bucură-te, învățător al înfrânării și ajutor al neputincioșilor;
Bucură-te, cel ce aduci nădejde și căldură sufletească;

Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 4-lea

Ajungând sfetnic de încredere al voievozilor timpului tău, aceștia ți-au încredințat soliri în alte țări, pe care le-ai împlinit cum se cuvine, fără ca grijile lumii să-ți răpească din minte smerita cugetare, și rugăciunea curată și gândul la Dumnezeu, căruia îi cântai neîncetat: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea

Dumnezeu cel negrăit și necuprins cu gândul, nevăzut, neajuns, pururea fiind și același fiind, de la care vine toată darea cea bună și tot adevărul, te-a ales pe tine să fii păstor al Bisericii Moldovei. Drept aceea, domnitorul țării și sfetnicii săi, următorii făcându-se sfatului Celui Atotputernic, te-au rânduit păstor al turmei celei cuvântătoare, iubitoare de Hristos, încredințându-ți toiagul vlădicesc de la Iași. Minunându-ne de darul pe care ți l-a dat de la Dumnezeu, îți cântăm așa:

Bucură-te, vrednicule păstor al Bisericii Moldovei;

Bucură-te, arhierească slujire prin care ți-ai împodobit haina sufletului;

Bucură-te, dreptar al slujirii arhierești;

Bucură-te, ales al lui Dumnezeu cel în Treime lăudat;

Bucură-te, învățător, păstor și sfințitor al credincioșilor;

Bucură-te, propovăduitor al Evangheliei lui Hristos;

Bucură-te, slujitor al Adevărului și om al dreptății;

Bucură-te, potir în care s-a turnat harul Duhului Sfânt;

Bucură-te, glasul Cuvântului auzit în Biserica Moldovei;

Bucură-te, rob al lui Hristos și prieten al sfinților;

Bucură-te, prea înțelept semănător al cuvintelor mântuitoare;

Bucură-te, uns al lui Hristos și urmaș al apostolilor;

Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 5-lea

Încredințându-ți-se tronul vrednicilor mitropoliți ai Moldovei ierarhe Varlaam, plin de putere dumnezeiască ai rânduit cu bună chibzuință toată lucrarea Bisericii și nu te-ai despărțit de ostenele călugărești, ci cu multă dragoste ai împletit munca și rugăciunea ca să dobândești harul lui Dumnezeu, cântând: *Aliluia!*

Icosul al 5-lea

Putere de la Dumnezeu ai primit, bunule păstor, nu numai pentru a chivernisi viața Bisericii Moldovei, ci și pentru a mărturisi credința cea dreaptă a Mântuitorului Hristos; căci te-ai arătat limbă grăitoare a înaltei teologii, propovăduind lumii dreapta cinstire de Dumnezeu, apărând-o de învățăturile ereticești. Pentru aceasta te cinstim și te lăudăm, zicând:

Bucură-te, rază a teologiei care a luminat sufletul;

Bucură-te, risipitor al întunericului eresurilor;
Bucură-te, cuget împărtaşit cu înțelepciune dumnezeiască;
Bucură-te, oglindă fără pată a lucrării lui Dumnezeu;
Bucură-te, râu al lui Dumnezeu prin care curge harul;
Bucură-te, cel ce înmiresmezi Ortodoxia cu dumnezeieștile cuvinte;
Bucură-te, apărătorule fierbinte al dreptei credințe;
Bucură-te, alăută a Duhului Sfânt;
Bucură-te, grai cu răsunet plăcut al tâlcuirilor Sfintei Scripturi;
Bucură-te, ierarh înțelept și păstor milostiv;
Bucură-te, cel ce ai îndepărtat învățăturile cele greșite;
Bucură-te, cel ce ai vestit minunile lui Dumnezeu;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 6-lea

Lucrarea învățătoarească din Biserica lui Hristos ai împlinit-o cu multă râvnă, Sfinte ierarhe Varlaam, încât glasul tău înțeleptit de Dumnezeu s-a auzit în toată Ortodoxia, iar păstoriții tăi s-au împărtaşit din înțelepciunea ta mulțumind lui Dumnezeu și cântând: *Aliluia!*

Icosul al 6-lea

Luminat fiind de Dumnezeu, ai tâlcuit, cuvintele vieții veșnice ale Evangheliei lui Hristos. Cazania ta, prea luminate ierarhe, a devenit izvor de învățătură spre cunoașterea lui Dumnezeu pentru întreg poporul din toate provinciile românești. Drept aceea, socotindu-te apostol și dascăl al neamului nostru, te laudăm, zicând:
Bucură-te, ctitorul cărții românești de învățătură;
Bucură-te, tâlcuitor inspirat al Evangheliei;
Bucură-te, cunoscător al tainelor Sfintei Scripturi;
Bucură-te, luminător al poporului român;
Bucură-te, apărător al dreptei credințe;
Bucură-te, vrednic urmaș al apostolilor;
Bucură-te, vas ales al Duhului Sfânt;
Bucură-te, trâmbiță de aur a dumnezeieștilor glăsuiri;
Bucură-te, stânca neclintită în calea furtunilor;
Bucură-te, ritor înțelept al Cuvântului;
Bucură-te, ostenitor împreună cu Sfântul ierarh Petru Movilă;
Bucură-te, amvon al sfintei înțelepciuni;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 7-lea

Tulburată fiind Biserica dreptmăritoare de învățături străine, la Sinodul de la Iași, ca oarecând la Sinoadele ecumenice, s-a lămurit dreapta credință. Tu, Sfinte ierarhe Varlaam, ai fost dirigitorul acestui sinod, dând slavă lui Dumnezeu și cântând: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea

Înțelepțiți de Dumnezeu, ierarhii Sinodului de la Iași s-au arătat apărători ai dreptei credințe și luptători pentru unitatea Bisericii Ortodoxe, iar cu luminarea Sfântului Duh au cercetat Mărturisirea de credință a Sfântului mitropolit Petru Movilă, care a fost apoi îndreptar pentru toată Ortodoxia. Ca unul ce ai fost înțelept dirigitor al Sinodului, Sfinte ierarhe Varlaam, primește de la noi această cântare:

Bucură-te, laudă strălucită a ierarhilor;
Bucură-te, dumnezeiesc apărător al adevăratei credințe;
Bucură-te, stâlp neclintit al Bisericii dreptmăritoare;
Bucură-te, dirigitor al Sinodului de la Iași;
Bucură-te, mărturisitor statornic al Sfintelor Taine;
Bucură-te, ochi veghetor al Bisericii;
Bucură-te, privighetoare a Ortodoxiei cea frumos glăsuitoare;
Bucură-te, vultur al teologiei celei înalte;
Bucură-te, dascăl iscusit al preoțimii;
Bucură-te, povățuitor al monahilor;
Bucură-te, fulger care risipești norii întunecați ai eresurilor;
Bucură-te, păstor luminat al credincioșilor;

Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 8-lea

Împreună cu Vasile voievod te-ai îngrijit, sfinte ierarhe, ca să aduci în biserica Sfînților trei ierarhi din Iași, pe care tu însuși ai sfințit-o, moaștele Sfintei cuvioasei maicii noastre Parascheva, cea mult folositoare. Așezându-le în prea frumoasa ctitorie, împreună cu tot poporul, cu multă evlavie, ai cântat lui Dumnezeu, cel minunat întru sfinții Săi: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea

Slujitor al Preasfintei Treimi, cinstitor neîndoielnic al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și prieten al sfinților, nu ai pregetat, părinte, a înnoi locașurile închinatelor, în care ai propovăduit, cu timp și fără timp, cuvântul Mântuitorului Hristos. Pentru aceasta îți cântăm:

Bucură-te, că ai fost pătruns de harul Sfintei Treimi;
Bucură-te, cel ce dai lumină oamenilor din lumina lui Hristos;
Bucură-te, cel ce împarți daruri cerești din darul Duhului Sfânt,

Bucură-te, prieten al ierarhilor, cuvioșilor și mucenicilor;
Bucură-te, păstorule cel harnic al turmei lui Hristos;
Bucură-te, cel lăudat împreună cu Sfinții ierarhi Petru Movilă al Kievului și Dosoftei al Moldovei;
Bucură-te, cel împreună cinstit cu toți Sfinții români;
Bucură-te, sfetnicul de taină al lui Vasile voievod;
Bucură-te, bogăție de sfântă înțelepciune;
Bucură-te, vedere pătrunzătoare a tainelor dumnezeiești;
Bucură-te, albină căutătoare de nectar duhovnicesc;
Bucură-te, apărător și sprijinitor al poporului obidit;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 9-lea

Credința cea dreaptă păzind, călătoria săvârșind, bogat în fapte bune, ierarhe Varlaam, după voia lui Dumnezeu, te-ai întors la Mănăstirea Secu, unde ți-ai dat sufletul în mâinile Dreptului Judecător, și primind cununa neveștejită a slavei Sale, ai mulțumit, cântându-I: *Aliluia!*

Icosul al 9-lea

Mormântul tău din zidul bisericii Sfântului Ioan Botezătorul de la Mănăstirea Secu izvorăște lumină și vindecări. Pentru aceea, de veacuri, monahii iscusiți și râvnitori țin aprinsă candela rugăciunilor în biserica odihnei tale. Acelora și nouă cere de la Dumnezeu ajutor și ocrotire, ca să îți cântăm:

Bucură-te, ocrotitorul și ajutătorul viețuitorilor Mănăstirii Secu;
Bucură-te, cel ce unești cele de jos cu cele de sus;
Bucură-te, cel numărat în soborul Sfinților nemțeni;
Bucură-te, slugă bună și credincioasă primită în bucuria Stăpânului Hristos;
Bucură-te, cel care neîncetat ai purtat grijă de păstoriții tăi;
Bucură-te, cel ce petreci în lumina negrăită a slavei lui Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce trimiți binecuvântare pe pământ;
Bucură-te, cel ce ți-ai săvârșit viața slujind lui Hristos;
Bucură-te, cel ce ai fost îmbrăcat cu haină de lumină;
Bucură-te, că împreună cu Maica Domnului și cu toți sfinții te odihnești în cămara lui Hristos;
Bucură-te, ierarhe iubitor de țară și de neam;
Bucură-te, că toți credincioșii te cinstesc după cuviință;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 10-lea

Pe Hristos pe care L-ai mărturisit ca Domn și Dumnezeu și Mântuitor al lumii, îl vezi acum față către față în Împărăția cerurilor și te bucuri de slava cea negrăită a luminii celei întreit strălucitoare, pregătită din veci celor care au iubit, pe pământ, bunăcuviința Casei Sale. Îndulcindu-te, sfinte, de darurile cerești, împreună cu îngerii cântă: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea

Lăudăm nevoințele tale, prea înțelepte Varlaam, cinstim sfintele tale moaște, urmăm sfaturile și învățăturile tale lăsate nouă moștenire, cântăm cu bucurie încununarea ta în ceruri și, cu osârdie, te rugăm, Sfinte părinte, să ne ajuți în vremea necazurilor și a ispitelor ce ne vin de la trup, de la lume și de la diavol, ca să putem cânta:

Bucură-te, rugătorule pentru mântuirea sufletelor noastre;

Bucură-te, vindecătorule de boli al celor care se roagă cu credință;

Bucură-te, ocrotitor al monahilor și al sihaștrilor;

Bucură-te, sprijinitor al săracilor și al văduvelor;

Bucură-te, înțelept povățuitor al tinerilor;

Bucură-te, ajutător al orfanilor și străinilor;

Bucură-te, dezlegător al blestemelor și jurămintelor;

Bucură-te, risipitor al întunericii minciunii;

Bucură-te, aducător de belșug duhovnicesc;

Bucură-te, liman al celor pierduți în vârtoarea ispitelor;

Bucură-te, mângâiere a celor întristați și deznădăjduiți;

Bucură-te, purtătorule de Dumnezeu;

Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 11-lea

Cum vom putea să te lăudăm, după cuviință, pentru virtuțile tale, sfinte părinte, noi care nu ne-am sârguit îndeajuns să ne apropiem de dragostea lui Hristos, așa cum tu ai făcut? De aceea, te rugăm să ceri de la Dumnezeu îndurare, milă și har pentru noi, ca să putem cânta împreună cu tine: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea

Te rugăm, sfinte ierarhe, să ne ajuți a păstra neatinsă de rătăcirii credința strămoșească și toate predaniile ei, te rugăm, părinte, să trimiți de la Dumnezeu păstorilor noștri înțelepciune și multă stăruință în lucrarea încredințată lor de Hristos, cere, prea luate, de la Dumnezeu să apere țara noastră de primejdii și necazuri, iar nouă să ne dăruiască evlavie pentru a-ți cânta:

Bucură-te, podoaba neprețuită a Bisericii strămoșești;

Bucură-te, mărturisitor al lui Hristos;

Bucură-te, laudă a monahilor nemțeni și bucurie a credincioșilor;

Bucură-te, rugător pentru mântuirea sufletelor noastre;

Bucură-te, floare răsădită în grădina Maicii Domnului;

Bucură-te, săvârșitor al faptelor bune;

Bucură-te, făclie care luminezi calea spre Hristos;

Bucură-te, chip plin de har dumnezeiesc;

Bucură-te, suflet scăldat în Lumina cerească;

Bucură-te, sfânt între ierarhii Moldovei;

Bucură-te, întărire a credincioșilor și mângâiere a celor păcătoși;

Bucură-te, cel ce ești în ceruri rugător către Domnul;

Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 12-lea

"Minunat este Dumnezeu între sfinții Săi", dar cu adevărat minunat ești și tu, Sfinte ierarhe Varlaam, între sfinții neamului nostru românesc, binecuvântat de Dumnezeu pentru rugăciunile sfinților lui, știm, sfinte părinte, că moaștele tale ocrotesc glia țării noastre, iar învățătura ta sporește credința fiilor neamului care, luând pildă de la tine, cântă lui Dumnezeu, celui ce te-a prea mărit: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Soborul ierarhilor, cetele preoților și ale monahilor și obștea bine credincioșilor nu vor înceta a vesti faptele tale, săvârșite pentru poporul din care ai răsărit și pentru Biserica lui Hristos pe care ai slujit-o cu dragoste. Nădăjduim, ierarhe sfinte, că nu vei înceta să fii rugător fierbinte la Bunul Dumnezeu ca să ocrotească de toată primejdia pe cei care săvârșesc cu dragoste sfântă pomenirea ta și-ți cântă:

Bucură-te, arhipăstor iubit de toată suflarea românească;

Bucură-te, străjer care veghezi la hotarele țării noastre;

Bucură-te, împreună vorbitorule cu îngerii și în ceruri;

Bucură-te, fierbinte ajutător celor ce poartă numele tău;

Bucură-te, povățuitor al voievozilor și al conducătorilor evlavioși;

Bucură-te, propovăduitor binecuvântat de Dumnezeu;

Bucură-te, cel cinstit de întreg neamul românesc;

Bucură-te, cel ce ai adunat nectar din florile Sfintei Scripturi;

Bucură-te, cel ce te hrănești din bunătățile Raiului;

Bucură-te, cel ce strălucești în ceata ierarhilor;

Bucură-te, prieten și casnic al lui Dumnezeu;

Bucură-te, cel ce ne ajuți în zilele sfârșitului nostru;

Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul al 13-lea (de trei ori)

O, întru tot lăudate, ierarhe al lui Hristos, Varlaam, sfânt mitropolit al Ortodoxiei românești, trimis ai fost de Dumnezeu la vreme de strâmtorare să fii mărturisitor și apărător al credinței strămoșești, nouă, celor ce săvârșim cu dragoste sfântă pomenirea ta, roagă-te lui Dumnezeu să ne dăruiască izbăvire din nevoi și din necazuri, iar la vremea sfârșitului, să ne primească la limanul mântuirii și, împreună cu tine, să cântăm lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Apoi se zic iarăși:

Icos 1

În tinerețe, Dumnezeu te-a hărăzit să fii vas ales ai harului Său, căci bine credincioșii tăi părinți, de bun neam, ți-au sădit în suflet iubirea de Hristos și de învățăturile Lui, încât ai ales să mergi pe calea virtuților și a cunoașterii de Dumnezeu, pentru care îți aducem aceste laude:

Bucură-te, cel ce ai fost zămislit ca rod al rugăciunii;

Bucură-te, floare rară odrăslită în ținuturile Neamțului;

Bucură-te, că la botez ai primit numele marelui Vasile;

Bucură-te, mângâiere pentru bunii tăi părinți;

Bucură-te, că din pruncie sufletul tău a fost locaș al Duhului Sfânt;

Bucură-te, că ai ascultat pe îngerul păzitor, care ți-a călăuzit pașii copilăriei;

Bucură-te, că dragostea de Dumnezeu a împodobit chipul tău;

Bucură-te, minte trează și înțelepțită de Duhul Sfânt;

Bucură-te, suflet luminat de Soarele Hristos;

Bucură-te, că far călăuzitor ți-a fost dreapta credință;

Bucură-te, cel ce te-ai hrănit din dulceața Sfintelor Scripturi;

Bucură-te, cel ce nu ți-ai lipit inima de deșertăciunile lumii;

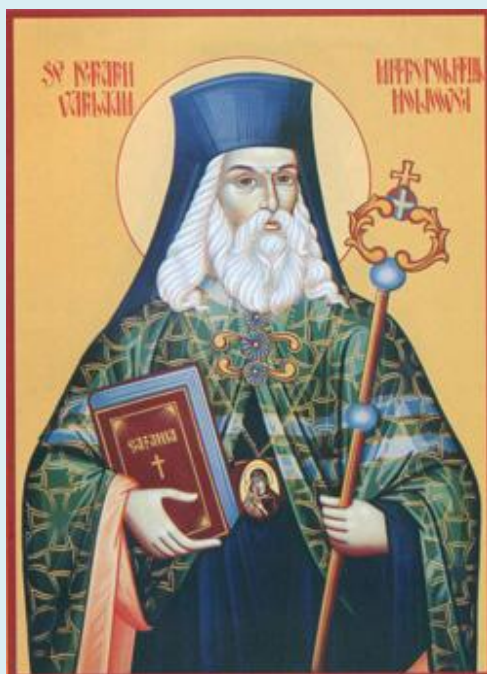
Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!

Condacul 1

Vrednicului păstor al Bisericii Moldovei și râvnitorului ierarh Varlaam laudă de mulțumire îi aducem noi, nevrednicii, că acesta a strălucit cu înțelepciunea și cu virtuțile între ierarhii Bisericii strămoșești, pentru care Hristos i-a dat cununa cea neveștejită a slavei Sale în ceruri, de unde se și roagă pentru cei ce-i cântă: *Bucură-te, Sfinte ierarhe Varlaam, tâlcuitor al Evangheliei lui Hristos!*

Și se citește această:

Rugăciune

Sfinte ierarhe Varlaam, înțelept arhipăstor și învățător al nostru, primește rugăciunea noastră cea smerită, grăbește și ne ajută, celor ce ne închinăm sfintei icoanei tale cu credință și cu dragoste. Întărește-ne în dreapta credință, stinge răzvrătirile eresurilor și depărtează de la noi certurile și dezbinările, ura și defăimarea. Ocrotește țara în care se pomenește numele tău, păzește mănăstirile, orașele și satele și pe fiii neamului nostru românesc, de foamete, de cutremur, de potop, de secetă, de bolile cele aducătoare de moarte, de necazuri și de toată reaua întâmplare. Roagă pe Hristos Domnul să dăruiască tuturor pace și bucurie sfântă, bunăstare poporului, ploaie aducătoare de roade, binecuvântare în familii, iubire unul față de altul, încredere și dragoste între frați, răbdare, spor duhovnicesc credincioșilor, ascultare și smerită cugetare călugărilor, dreaptă chibzuință preoților, înțelepciune și râvnă ierarhilor, ca să păstorească cu sfințenie poporul credincios, urmând pilda ta. Ajută-ne, sfinte, în vremea sfârșitului nostru să aflăm milă și har la Dumnezeu, iar la dreapta judecată, să ne ierte și să ne așeze în ceata celor mântuiți că să ne bucurăm împreună cu îngerii, slăvind pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită în vecii vecilor. Amin.

Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei - Viața și nevoințele

Sfântul mitropolit Varlaam a păstorit Mitropolia Moldovei între anii 1632-1653, în timpul domnitorilor Alexandru Iliaș, Miron Barnovschi, Moise Movilă și Vasile Lupu. Provenind dintr-o familie de răzeși, care se numea Moțoc, din Borcești, sat dispărut situat lângă Târgu-Neamț, mitropolitul Varlaam s-a născut în jurul anului 1590. Numele său de botez a fost Vasile.

Din tinerețe și-a îndreptat pașii spre Schitul Zosim de pe valea pârauului Secu, unde a învățat carte și limbile slavonă și greacă. Pe aceeași vatră, vornicul Nestor Ureche și soția sa Mitrofana au ctitorit în 1602 Mănăstirea Secu în care a început să funcționeze și o școală.

Tânărul Vasile Moțoc a intrat în obștea noii mănăstiri, unde a fost călugărit cu numele de Varlaam. Fiind bun povățuitor, a fost numit egumen al mănăstirii.

Cu multă osârdie, cuviosul Varlaam s-a adâncit în tainele cărților, traducând Scara (Leastvița) Sfântului Ioan Scărarul (1618). Apoi, pentru strădaniile și virtuțile sale el a fost cinstit cu rangul de arhimandrit.

Ajungând sfetnic de încredere al domnitorului Miron Barnovschi, în anul 1628, arhimandritul Varlaam este trimis la Kiev și Moscova în vederea cumpărării de icoane pentru mănăstirile Dragomirna și Bârnova și pentru biserica ctitorită de

domnitor în Iași. Săvârșind aceasta, Varlaam s-a întors în țară, dar primind vestea morții mitropolitului Anastasie Crimca (1629) și pe cea a înlăturării domnului Miron Barnovschi, s-a retras la Mănăstirea Secu.

În anul 1632, în timpul domniei voievodului Alexandru Iliăș, prin lucrarea lui Dumnezeu, arhimandritul Varlaam a fost chemat să păstorească Mitropolia Moldovei în locul mitropolitului Atanasie (1629-1632), care s-a mutat la cele veșnice și a fost înmormântat la Mănăstirea Bistrița, Neamț.

Noul mitropolit unea învățătura cu rugăciunea și cuvântul înțelept cu fapta cea bună. În timpul păstoririi învățatului mitropolit Varlaam, Mitropolia Moldovei s-a bucurat de mult ajutor din partea binecredinciosului domnitor Vasile Lupu.

Sprijinit și de Sfântul mitropolit Petru Movilă al Kievului, mitropolitul Varlaam a înființat prima tipografie românească din Moldova, în anul 1640, pe care a instalat-o la Mănăstirea „Sfinții trei Ierarhi” din Iași.

Înțelept apărător al dreptei credințe și al unității Bisericii Ortodoxe în vremuri tulburi, mitropolitul Varlaam s-a ocupat îndeaproape de organizarea Sinodului de la Iași din anul 1642, care a îndreptat și aprobat Mărturisirea de credință alcătuită de mitropolitul Petru Movilă al Kievului în 1638, pentru a da clerului și credincioșilor ortodocși o călăuză în lupta lor împotriva rătăcirilor de la Sfânta Tradiție a Bisericii.

Vrednicul mitropolit Varlaam al Moldovei era prețuit atât în țară, cât și în afara ei. Astfel, pentru evlavie și înțelepciunea sa, mitropolitul Varlaam s-a numărat, în anul 1639, între cei trei candidați propuși pentru ocuparea scaunului de Patriarh ecumenic al Constantinopolului.

Ca un păstor bun și harnic, mitropolitul a tipărit la Iași mai multe cărți de slujbă și de apărare a credinței ortodoxe, și anume:

- ⇒ *Cazania*,
- ⇒ *Cele șapte taine*,
- ⇒ *Răspunsul împotriva catehismului calvinesc*,
- ⇒ *Pravila*,
- ⇒ *Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu și altele*.

Lucrarea sa intitulată *Cazania* sau *Carte românească de învățătură la Duminicile de peste an, la praznice împărătești și la sfinți mari* (1643) a fost prima carte româ-

nească tipărită în Moldova, numărându-se până astăzi între cele mai de seamă scrieri din istoria vechii culturi românești. Ea s-a răspândit în toate provinciile românești, dar mai ales în Transilvania, unind în cuget și credință pe românii locuind de o parte și de alta a munților Carpați.

În timpul păstoririi mitropolitului Varlaam al Moldovei a fost zidită frumoasa biserică a Mănăstirii „Sfinții trei Ierarhi” din Iași, ctitoria cea mai de seamă a domnitorului Vasile Lupu. În această biserică, sfințită în anul 1639, mitropolitul Varlaam slujea adeseori și binevestea Evanghelia lui Hristos cu râvnă și înțelepciune.

În anul 1641, în această biserică, evlaviosul mitropolit Varlaam a așezat moaștele cuvioasei Parascheva, dăruite domnitorului Vasile Lupu de Patriarhia Ecumenică de Constantinopol, în semn de recunoștință pentru ajutorul oferit de el acesteia, în vremea patriarhului ecumenic Partenie.

Prin evlavia sa, mitropolitul Varlaam a sporit mult în rândurile credincioșilor cinstirea Sfintei cuvioase Parascheva.

Pentru a întări credința ortodoxă și a-i lumina pe tineri, mitropolitul Varlaam l-a îndemnat pe domnitorul Vasile Lupu să întemeieze la Iași, în anul 1640, prima școală de grad înalt din Moldova, după modelul Academiei duhovnicești de la Kiev, înființată acolo de Sfântul ierarh Petru Movilă. Noul așezământ de cultură din Moldova, în care se predă în limbile greacă, slavonă și română, se afla în incinta Mănăstirii „Sfinții trei Ierarhi” din Iași, având la început și profesori trimiși de mitropolitul Petru Movilă al Kievului, ca semn că nu și-a uitat patria sa, Moldova.

După ce domnitorul Vasile Lupu a pierdut scaunul domnesc în anul 1653, mitropolitul Varlaam, dornic de liniște și de rugăciune, s-a retras la mănăstirea sa de metanie, Secu, după cum mărturisește cronicarul Miron Costin. Vrednicul mitropolit a mai trăit patru ani, în smerenie, în rugăciune și în viețuire sfântă, strămutându-se la veșnicele locașuri către sfârșitul anului 1657. Toate cele agonisite în timpul vieții sale le-a dăruit Mănăstirii Secu.

Marele mitropolit Varlaam al Moldovei a fost înmormântat în zidul de miazăzi al bisericii Mănăstirii Secu.

Pentru râvna sa în apărarea dreptei credințe, pentru viețuirea sa sfântă și pentru lumina duhovnicească pe care a dăruit-o poporului român dreptcredincios, la pro-

punerea Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, în data de 12 februarie 2007, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a înscris în rândul sfinților din calendar pe învățatul mitropolit Varlaam al Moldovei, cu zi de pomenire la 30 august.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi.

Sursa: Sfinții ocrotitori ai Moldovei